

Kvarteret Romulus

Kvarteret Romulus med den vackra byggnaden Hemgården som den heter i dag. Bilden fotograferades troligen i början av 1900-talet. Före Stadsbanden år 1727 fanns troligtvis ingen bebyggelse här på denna plats. Den låg utanför stadsgränsen, som gick utmed sydsidan av den fastighet där Strömquist järnhandel låg. Den södra stadsporten var belägen vid mynningen av Österlånggatan mellan de tomter där Strömquist järnhandel fanns och blomsteraffären mitt emot. Senare flyttades stadsgränsen en bit söderut och kom att då vid Södra Staketsgatan, som fick sitt nuvarande namn, Fabriksgatan år 1887. Före stadsbranden år 1827 låg nuvarande Hemgårdensstoms således vid Södra stadsporten, på platsen som i dag är Södra Torget (på den tiden även kallad för Pompes gård) fanns tullhustomter som tillhörde ägarna till en av stadens färgerifirmor, fabrikörerna Kindlund och Pomp. Gårdens kvartersnamn Romulus beslutades i stadsfullmäktige den 15 januari år 1908.

Foto Glenn Murberg 20171222

Denna vackra kvällsbild fotograferade jag den 22 december 2017 på Hemgården och den ser likadan ut i dag, ungefär 117 år senare. Byggherre för detta vackra hus var Erik Nikolaus Memsen (1796-1882) och var den första ägare till det Memsenska huset, som sedermera blev det Utfallska huset och idag är det Hemgården. Memsen var född i Enslöv i Halland och enligt Ada Damm kom den Memsenska släktens anfader Addick Memsen till Sverige på 1640-talet från Böhmen-Mähren. Erik Nikolaus Memsen kom till Borås år 1820 som affärsvän och kompanjon till patron Lars Gabriel Bergendal på Osdal. År 1821 fick han burskap och kunde därmed driva handel i staden. Memsen var i många avseenden en betydande man i Borås, han var handelsman men även starkt engagerad i allt som rörde stadens utveckling, både i stor och smått.

Den 22 juli 1825 gifte sig Memsen med kompanjonen Lars Gabriel Bergendahls dotter, Sofia Carolina förr 1806. Paret bosatte sig i huset vid Södra Torget, det Memsenska huset. Han kom därmed bli granne till sina svärföräldrar som ägde ett annat förnämligt hus vid torget, det nuvarande Flaménska gården (köpte år 1872 av vinhandlare Flamen) Memsen hade under de närmaste åren lyckats köpa åtta tomter mellan det utvidgande torget och Brunnsgatan, nuvarande Allégatan ett område som omfattar hela kvarteret Romulus. Tomtpriserna var låga efter branden, då ägarna ville bli av med de förstörda tomterna och han fick dom nästan till skänks. Han lät bygga huset som var typiskt för den tiden i Karl Johansstil och byggnadens utsida kläddes med gula träpaneler och med vita fönsterkarmar. Huset fick halvmånefönster och brutet tak med valmade gavelspetsar och det byggdes i enlighet med byggnads- och brandordningen av den 28 maj 1803. Dess framsida vetter mot väster med utsikt över toret och Viskan.

Vid detta hus hängde på den tiden en av stadens fyra rovoljelampor, som efter ett tag gav en minimal belysning på grund av sot. Memsens byggnad väckte uppmärksamhet inte enbart genom sin pampighet utan också genom att byggherren tog initiativet till planterandet av skyddande träd på tre

sidor av sitt hus, nämligen på de båda terrasserna samt en stor del av dåvarande Brunnsgatan (Allégatan). Syftet var inte enbart att försköna staden utan träden var också avsedda för att bildbarriär vid en eventuell ny eldsvåda.

Hela Hemgården bär en historia så det blir en fortsättning i morgon söndag , jag önskar att jag hade några bilder på själva innergården men tyvärr så har jag ännu inte kommit iväg att fotografera innergården men det kommer att bli någon gång i vår i alla fall, när snön har försvunnit.